

Kiadó-hivatal és intéző iroda:

hova mindenféle levél, pénz, felszólítás, kérdés vagy bármilyen megkeresés intézendő
Kaposvár.

A szerkesztő lakása:
Budapest: Grand Hotel
Orient. Kaposvárott: Bárány szálloda.

N É P J O G

A N É P Z Á S Z L Ó J A.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
Hirdetések fölvetetnek:
helyben a kiadó-hivatalban.
Budapest: Goldberger A.
V. irodájában, szervita-tér 3.

Megjelen minden esütörtökön.

„NÉPJOG“ A N É P Z Á S Z L Ó J A.

Előfizetési árak:

Jul.-októberi évfolyamra 150.

Jul.-decemberi félévre 3.—

Tisztelettel kérjük azokat, kiknek előfizetés a múlt számmal lejárt, méltóztatassanak megrendeléseiket megújítani. A szükséges postautalványokat már mellékeltek.

A legfőbb tanulság.

Mit tanultunk a lefolyt választásból?

Azt semmi esetre sem, a mit politikai ellenfeleink a maguk részéről tanulságul hirdetnek.

Talán nem szaporodtunk annyival, mint sokan közülünk reménylették. Tény azonban, hogy maga a párt négy választás alatt megtizenöt szörözödött a képviselőházban. Eddig még egyetlen egy választásnál sem fogyott, mindeniknél csak nyert, többet vagy kevesebbet, de nyert.

Ez világosan mutatja, hogy az az elv, melyet képvisel, a mint a nép jobban-jobban megismerni kezdi, folyton nagyobb tért hódít a közvéleményben.

De tanultunk mi e választásból egy más, nevezetes és örvendetes tényt is.

Nem szokásunk zsákban macskát árulni. Hát kimondjuk. Az eredményeket mérlegelni higgadsággal, nem nagyítani, de nem is kicsinyíteni, férfias önérték. Ellenfelinktől jóakaratot, jószándékot megtagadni, ha van, sőt fitymálni és becsülni, ha nem érdemi, ellenben önmagunkat édig magasztalva, leplezni netáni gyöngéinket és elbóditni önmagunkat: ez poltron szédelgés, nemzetbutító hazudozás politikája volna, melyre csak fizetett tollak kitarított csöcseléke képes.

Azért mi elmondjuk a nézetünket nyíltan.

Azzal az első pillanatban tisztában voltunk, hogy a közönséges rendszer minden dualisztikus, delegacionális cafrangjaival, osztrák hadseregével és osztrák-szláv diplomáciájával együtt: egy óriási infernalis hazugság. E rendszer jó és rossz hiszemű bajnokai éveken át bizonyították, hogy viszonyunk Ausztriával nem a reál-hanem personal-unió. Persze, mert csak ezzel lehetett a nemzet helyes politikai érzékét elbóditani, hogy lássa, a mi fekete: fehérnek.

De Deák tekintélye negyven éves politikai multa és becsületre volt építve. Ezért hódíthatott a tekintély ellenállhatlanságával az ő politikája.

Azután?

A közösség és personal-unió erkölcs-telen humbugjánál csak a Tisza Kálmán elveinek szegre akasztása lett nagyobb. És még mind ez a szédelgés, bolondítás, hazudozás sem volt elég, hogy a függetlenségi párt erejével szemben megállhasson.

Sárba kellett rántani az ellenfélt, forradalmárnak kellett gyanúsítani, földosztogatónak a vagonos osztályok előtt.

Rut, nyomorult rágalom! — Nos, urak! — látjátok-e most humbugtok czáfolatát?

Nézzetek körül elfogulatlanul, hidegen és becsületesen. Mért legeljétek meg most az ellenfeleteket, miniket.

Látjátok-e mi történt?

Mindentűt, a hol el is estünk, pártunk a társadalom legfüggetlenebb, legmagyarabb, a valódi nemzetalkotó elemekből toborozta liveit.

Nom csöcselékek az, mint ti mondjátok, de nem is liberális cselédség, mint mi mondhatnók, nektek.

Pártunk elvei ép azokban a rétegekben találják föl leg több bajnokaikat, azon rétegek körében hódítanak, melyek az egykori félrevezetett Deákpárt zömét alkották. Az igazán intelligens, művelt, tekintélyes, erkölcsi súlylyal bíró elemek a mi zászlóink alatt sorakoznak, az iparosság színe-java a vidéki gentry-vel az élén szinte miénk: önöknek maradt a mi megmaradt s a miben önöknek nincs és nem is lehet igazi örömeik.

Ez a legfőbb tanulság, amit mi a lefolyt választásból levonhatunk.

Mi most a teendőnk?

A választási napok izgalmai csillapulnak, a közügyek fakó szekere döcög tovább, mintha csak Somogymegyének kortes szbirái csináltanák utját. Nyugodtan vegyük számba az eredményeket.

Megnyertük a szili kerületet. Megtartottuk a lengyeltóti és Szigetvárit.

De elvesztettük a kaposvári és csurgói gyökeres kerületeket!

Nyertünk egy kerületet, veszítettünk kettőt, a számtan ellenünk bizonyít.

De a számok ezuttal hazudnak; mert mikor megtartottuk a lengyeltóti kerületet, ellenfeleink gyalázatos üzelmei daczára, daczára a szemtelen cinizmussal üzött embervásárnak, ha megnyertük a szili kerületet azzal a zászlóval, melyre különösen a megyei hatalmasságokat elkarhóztató ítélet van írva, akkor ha a választás esélye néhány kierőszakolt szavazattal ellenünk döntött is, Kaposvárt s Csurgót sem veszítettük el, miénk azok ma is s ott fognak velünk együtt állni a csatasorba, ha Magyarország általmi függetlenségének általános harcán kívül harezolunk, míg itt Somogyban különösen a létjog, az egyenlőség érdekében kigyó követ fújó kiki ellen.

Ha e tudat, e meggyőződés bátoríthat minket a továbbiakra, a történekből tanulságot merítve nem szabad cselekednünk akként, mint cselekedett pártunk ez ideig minden választás után; nem szabad megállnunk, mint tettük, nem szabad visszavonulnunk, munkálkodnunk kell nyugodtan, de feltartóztatlan erélylyel, egy napi szünetet sem tartva kitűzött, mindenki előtt tudva levő célunk elérésére.

És midőn előre nézünk, nem szabad felejtőnünk a történeteket, mert ismét megbotlunk, számolnunk kell azzal, hogy ellenfeleink előtt nincs eléggé törvénytelen eszköz, mitől vissza rettennének, ha azt hatalmuk támogatására alkalmassnak tartják.

De midőn ezzel számolunk, kell, hogy megkezdjük a leszámolást, ki kell ragadnunk népiünk gyöngébb részét istentelen kezeikből, ut'át kell állnunk erkölcsfertőztető vesztegetéseiknek, melylyel megkábitják a rendszerük által nyomorgóvá tett fejt, hogy halálosan sértsék az ő érdekükbe önmagukat.

Nekünk más fegyverünk nincs,

mint a melyet a törvény ad ke-zünkbe, vegyük fel e fegyvert, vegyük fel ezen hitben, hogy hazugság, gyáva rágalom mondhatná csak azt, miként a gaz — csak elég nagy legyen — fennhordozhatja fejét; büntetlen járhat a bün fényes nappal, bár egész osztályok erkölcsét fertőzteti meg, bár a társadalmat alapjaiban rongja meg, bár irtózatot következményeket idéz elő, csak a bünös a hatalmasok falkájához tartozzék, csak érjen fel azon légkörbe, mely a hatalmasokat körül veszi.

Vegyük fel a fegyvert, szedjük össze a mult választások alatt szerzett keserű tapasztalatainkat, gyűjtsük szorgalmasan az adatokat, szolgáltassuk a törvény kezébe, keressük a szemtelen bün megbüntetését, adjunk elégtételt ezzel az erőseknek, riaszszuk a gyengéket, s nagyobb joggal fogjuk mondhatni, mint a „Somogy“, hogy a jövő a miénk.

BELFÖLD.

Rudolf trónörökös, mint bécsi félhivatalos források tudni vélik, legközelebb állandóan Magyarországra jön lakni. A budai hadparancsnokságot venné át. E lépésre a trónörökösöt az kész-teti, mert Prágában kitört az ifjuság zavargása s a cseh egyetemi hallgatók agyonverték néhány német tanulót.

A trónörökös érkezésének híre természetesen az ország sok részében okozott örömet.

Ez az öröm azonban kissé korai lesz. A trónörökös több ízben határozottan kijelentette, hogy a magyarok közt nem jól érzi magát, kijelentette, hogy ő tisztán, tősgyökeres osztrák s hivatalosan már elsőre tudtul adta, hogy feleségét is osztráknak kívánja nevelni. Ez köztudomásu tény, és csak az együgyü loyaltás meri magát hitegetni az ellenkezővel. Mert ha a trónörökös elhagyja is Prágát, bizonyára talál magának Magyarországnál kedvezőbb helyet is a nagy ősbirodalomnak határai között.

Mennyien leszünk?

A függetlenségi párt az egész országban nyert a választás alatt:

I. A kormánypárttól 26 kerületet. II. A habaréktól 12 kerületet. III. A pártonkivüliektől 9 kerületet. Összesen nyertünk 47 kerületet. Veszítettünk:

A kormánypárt ellen 20 kerületet. A mérsékelt ellenzék ellen 1 kerületet. A pártonkivüliek ellen 1. Összesen 22 kerületet. **A függetlenségi párt tiszta nyeresége tehát 25 azaz huszonöt kerület.**

Választott pedig e számítás befejeztéig 441 kerület, hátra van még 5 kerület. Ezen öt pótválasztás közt van Enying, N.-Lak és Margitta, mindenütt van jelöltünk föllállítva és a diadalra kilátásny. Ennél fogva most már biztos a számítás, hogy pártunk 28—30 taggal fog szaporodni, vagyis száznál valamivel több lesz a függetlenségipárti képviselők száma.

KÜLFÖLD.

Amerikából megdöbbenő hírt hozott a táviró. E hó 2-án reggel kilenc és tíz óra között, mikor James A. Garfield tábornok, az Egyesült szabad államok köztársaságának nemrég megválasztott új elnöke New-Yorkba akart indulni, egy Guiteau nevű francia egyén, ki a mitsem gyanító elnököt a vasuti állomásig kísérte, reálított s három életveszélyes sebet ejtett a tábornokon. Ez eset roppant izgatottságot okozott egész Amerikában. Kisült, hogy szemé-

lyes bosszu kifolyása volt Guiteau bünténye, mert az elnöktől nem kaphatta meg a versaillesi konzuli állomást. Garfield meggyógyul. Az országvilkos merénylőt azonnal elfogták.

A török bíróságok által Abdul Aziz sultán állítólagos gyilkosai ellen folytatott pör véget ért a „bünszerzők“ közöttük **Midhat** pasa és a szultán két sógora is balárra ítéltetett. Ez ítélet semmi egyéb, mint a török udvari esel-szövények, aljas háremi visszaélések kifolyása. Midhat pasa volt a török birodalom legjobb védszelleme, ha ez államférfi a dőre szultán kegyét nem veszti, Oroszország nem verte volna őket le és mi sem mehettünk volna be Boszniába. Látnivaló hát, hogy az igazán becsületes embereknek Törökországban sem igen van helyük. Midhat pasa volt az, ki 1876-ban alkotmányt adott a szegény török nemzetnek, de a szultáni hatalom ideiglenesen fölöszlatta: azóta se jött össze.

FEKETE LAP.

Megigértük. Megtesszük. Folytatuk, adjuk. *Lapunk múltkori számában a következő felhívást tettük közzé:*

Nyilatkoztassa ki gróf Zichy Ödön ur és négy főkortesé becsületszó alatt, hogy **sem személyesen, sem megbízottjaik által nem vásároltak szavazatokat, nem tettek ígéreteket szóval, hogy nem vesztegettek, sem az ő tudtokkal ilyesmi nem történt.** S nem csak jelen közleményünket visszavonjuk, de az adatok tanuit is a közvélemény ítélete s esetleg méltó bünhődés alá bocsátjuk. — **Erre várjuk a választ.**

E felhívásunkra maig választ nem kaptunk. Rajtunk tehát a sor, hogy folytassuk eljárásunkat a nyilvánosság előtt úgy, mint a törvényszék előtt tenni fogjuk.

Most már azt is tudjuk, hogy nem csak a kortesek ígértek és vesztegettek, hanem gróf Zichy Ödön ur, ez idő szerint még orsz. képviselő maga is. — Értjük tehát, hogy nem nyilatkoztak.

De mi azért még egy hetet várunk. Ha ez idő alatt sem lesz szavuk: majd megszelőteltjük az adatokat, úgy mint azok a kezünkbe teljesen hiteles alakban letétettek.

KÖZÜGYEK.

A jövő évre jogosított választók névjegyzéke kiigazított s az új lajstrom minden körjegyzői irodában e hó 5-től kezdve tíz napon át a polgárok által megtekinthető.

Figyelmeltetjük polgártársainkat: tekintsék meg e névsorokat és szoroson ügyeljenek, esetleg reklamálnak, hogy oly polgárok nevei, kik a választásra jogosítottak, a jegyzékből ki ne maradjanak, vagy olyanok, kik arra nem jogosítottak, a listába valahogyan be ne csempésztessenek.

Ez után nézést a hazafiúi, polgári kötelesség szigorúan parancsolja. Épen a most lefolyt választás mutatta meg, milyen inkarnatus hibákat okozhat a hivatalnoki önkény vagy hanyagság. Minden bajnak elejét lehet venni e megtekintéssel.

A KÖRNYÉKRŐL.

Hetes, jul. 5

„Csak azért is dongó!” Mondjuk itt Hetesen. Pár nap előtt a bíró kihozatta a szolgabíró, hogy ennek erélyes támogatásával kijelentessék, miként a választás elmúlt, s a kortesnótákat nem szabad dalolni. Lett erre nagy nevetés a nép fiai közt. A rendelet kiadtván, miután tudtuk, hogy ez a Jankovics kedvéért történt, még a szolgabíró ki sem tette a lábát a községünk határából, s már szolt erre-arra a nóta, nem is tisztán hát a Jankovicsra, de magára a szolgabíró urra... Ha ez így jobb, majd ezentul így lesz csak „azért is dongó”.

Csoknyán fordultam meg a múlt napokban. Ott tudtam meg, hogy Jankovics egyik ártajánlott föl a csoknyaiaknak, ha „lesznek hatvanan”. A bika nem ért többet száz fo-

rintnál. De a csoknyaiak még megadták rá ütöt, s lettek hatvanöt a nagy szavazásnál. Oh! milyen nagy öröme lehet ebben a főispán fiának.

Csurgó, jul. 4.

B. lapja legutóbbi számában egy közlemény jelent meg az itteni választásról, melynek noha lényegileg ellent nem mondok, legyen szabad következő adatokkal kiegészítenem:

A kormánypárttal egyesült habarék mindent elkövetett, vesztegetést, etetést, itatást, megfélemlítést, hogy pártunk híveit a választástól visszatartsa, s a leitatott horvátok s bérencz zsidóság, a gazdatisztek, jegyzők és hivatalnokok szolgálhadda által, végre pedig a papok által vezetett csordával biztositson egy kerületet a nagy Somssich Pálnak.

A választási elnök már előző este kijelenté, miként a választókat lefeccskendőzteti, se végből a tüzoltó-parancsnokot megrendelte. Ez a választás reggelén a szivatnyukat és vizes hordókat csakugyan kiállítá a két párt közé, azonban később mégis megszegyenülve elvitette.

Az elnök igazságos voltáról csak annyit, hogy míg a balpárti választókat szurony közé állíttatá, addig a Somssichpártiak szabadon járhattak még a választási termekben is.

A küldöttségi elnök, ki csurgói kálomista pap, a templomi szószékről már jó eleve inté híveit, hogy az ámitástól óvják magukat, így nevezvén a 48-as párt elveit, a melyeket ő is köpenyforgatása előtt egyedül üdvözítőnek tartott a hazára nézve.

Hát a járásbíró? E kis emberke már a hajnali órákban utra kelt, — s faluról falura járva, tapogatózott, mint a csiga. — Igaz, ő bizony keveset lendített a párt állásán, mert népszerűségét teljesen eljátszotta, hanyagsága példabeszéd tárgyat, de a választás napján mint pandur káplár s szivar kínáló bohóc kitüntette magát.

Venio nunc... Barla járás orvoshoz. Ez ur a szokottnál nagyobb erélyvel és épen a választásokat megelőző napokban járt ojtogatni, — a merre járt, meg is látszott a politikai ragya. Hát a ki Berzenczén látta inni a horvát atyafiakkal — s reggel vérbe forgó szemekkel számlálgatni a választóknak tömegét? De legkitünőbb alakítása volt, midőn választás napján diétiót tartott s míg beszédjében egyik félnek disputálta, hogy Tisza nélkül elvesz Magyarország, addig köpenyeg alatt Somssich Pál ellenzéki állásáról süttogott.

Méltó testvér hozzájok a Volgsängerségből jegyzőségre emelt Kaesóh, ki miután községpárti követjelölt nem lehetett, beállt kortesnek, s valószínűleg sikerülni fog magát Gyékényesből — kikortekedni, miután ott senkinek sem kell.

E jeles hazafiak kezei alatt működtek aztán: egy ügy-nélküli ügyvéd, egy gazdag mérsáros, két darab népszerűtlen, de azért igazgatói állásra áhító képezési tanár, — egy zsidó végrehajtó lakatos; — továbbá a plebános által pórázon vezetett községi bíró, végre két gymnasiumi tanár, ezek egyike, igaz, hogy a mérsáros megbízásából csak a párt liferansa volt; de a másik a választás előtt, valamint a választás napján is, az egész községnek mulattatására szolgált, mint czinege, ide-oda ugrálva, futkosva, s a választás befejeztekor pedig, úgy is mint gymnasiumi tanár: bukfeneczet vetve.

Végre a szolgabíró, a ki még a pandur őrmestert is Somssich tollal díszíté föl, a ki délután jól felötvén a garatra, a balpárti választókat teljesen elzáratta, a közlekedést azon a részen megszüntette, míg az ellenfél szabadon ölködhathott mindenfelé; a balpárti tömeghez csak szolgabírói engedéllyel lehetett jutni.

Ezek emelték fel a Kaposvárott elejtett nagy Somssich Pált, a népevért. Reménylünk, hogy nagy befolyásával a kortesei által ígért két felsőbb osztály Csurgón fel fog állítani, a gyékényesiek a vásárt megkapják, Liszón mindkét felekezet iskolája felépíttetik, Berzenczén a regále a polgárságnak adatik, Iharos, Csicsó stb. községekben pedig lesz legelő elég, mert marha már úgy is — quatum satis.

Igy lett — „megszerezve” a csurgói kerület.

B. G.

Budapest, jul. 6. (Távirat.) Föladott délutáni 1 órakor, érkezett 1 óra 40 perczkor. **Teljesen biztos értesülésből jelenthetem, hogy Somssich Pál legközelebb le fog köszönni csurgói képviselői állásáról.**

Magyar biblia.

— Kossuth mondásaiából. —

Nemzeteknél uralkodók irányában a jogfeladást sohasem tartom se szabadnak, se kénytelenségnek.

Biztosítékokra nem a hatalomnak van szüksége, hanem a népnek.

Én nemzetünket a függetlenségre jogosítottak is tudom, képesnek is ismerem.

Nekem hazánk függetlensége polgári hitvallásom istensége.

Az alkotmányos önkormányzat eszméjében benne fekszik, hogy a törvényhozó hatalomnak a nép bizalma kifolyásának kell lennie.

Nem győzők eléggé bámulni, hogy akadhat ember az országban, a ki csak egy pillanatig is képes magát azzal ámitani, hogy az alkotmány vissza van állítva Magyarországon.

APRÓPÉNZ.

Baranyai kollegánk a „Pécsi Figyelő” nagyra van. Ezt írja:

„Baranya és Pécs most jobban viselte magát, kiugrasztottunk három kormánypártit, — Pécs, Siklós és Mohács, és kettő helyébe jött függetlenségi, — egy a mohácsi ugyan kevert ellenzéki, de ez is csak mohácsi párthiveink ügytelenségének eredménye, mert Deutsch, csak-hogy megválasztassék, adott volna függetlenségi programot is. — A kormányban csak egy kerület maradt, a pécsvárad. — Annál rozabbul viselte magát Somogy, mely egyzinti nyolcz ellenzékit küldött, most a központi állomást Kaposvárt egy grófoska által hagyta magától elragadtatni, bizony nem válik a kaposvári intelligencia dicsőségére.”

Mit mondjunk rá?

Restelkedve fogadjuk a megpirittatást.

Valamelyik anglus kiszámította, hogy a legújabb statisztikai adatok alapján a világon létező összes lovak száma 58 millio. — Ebből Austria és Magyarországra közel negyedfél millio darab esik. Ugy ám, a választások előtt. De hát azóta? A szavazásnál megvett lovak beleszámítvák-e?

Ha Tisza Kálmánra ráillik a „jókedvű adakozó” ezéger, a mi kaposi jobbparti fő intéző-korteseinkre még jobban ráillik a „nagy lelki adakozó” ezimer. Miért? Megmondjuk.

Az immár az örök historia köbe vésett megható és elmoshatlan ténye, hogy városunk nagy fia: Seffer Marczai a jobbpart részéről Somssich Lenczi és gróf Zichy Ödön között képviselőjelöltnek volt proponálva. Dehát gondolódott valami a jobbpart részéről s kibuktatták szegény Marczit „a képviselői jelöltség kábitó dicsőségének tengeréből.” Marczai azonban elvált ember s mindenkifölött az „urak”-hoz hű mameluk. Ha hát jelölt nem lehetett, lett legalább kortes, lett rendező s egész szívvel és lélekkel intéző, csak hogy pártja győzelmeskedjék s mivel hálálták meg neki a lemondás ez embertől ötti esőrgedményét? Kapott az izzadmányos hazafi munkájáért — 3. mondó három ezüst forintot.

CSARNOK.

— „A mi nagyságaink.” —

Nro. I. Az igazi véres száju.

Minden országnak, minden pártnak, minden megyének és minden városnak, de még minden falunak is megvan a maga nevezetessége.

A kiról csiripelnek a verebek, kornyikálnak a verklis és beszélnek bus halbseitli mellett a csöndes, jó polgárok.

Magyarországnak megvan a maga Tiszája, Somogyának a maga Jankovicsa, Kukutyinnak a Veréb Jankója: hát épen csak Kaposvárnak ne volna senkije?

Dehogynincsen.

Mameluk-követ egyéni programmal, habaréki szinnel, független tógával — Kaposból került ki. Ez az egyik. S Muszkaországban kívül Kaposvárnak van legközelebbi

zsidó hecce, élén az uradalmakba ojtott Dóvidlikkal, hát ez lehet a másik. De ne vágjunk elé a pontos sorrendnek, hisz volna ily' száz is.

Hanem Kaposvárnak van tán Budapesten kívül a legtöbb tőzsg... ökeres mamelukja. Szinte nehéz választani, melyiket vegye az ember legelőször kalamusa hegyére?! No's, de jó lesz ez. „Az igazi véres száju.” Mamelukok mamelukja tetőtől talpig, ki azonban nem azt tartja, a mit a többi mameluk, hogy beszéljen ezüst, hallgatni arany és tenni — gyémánt, hanem megfordítva: hallgatni ezüst, tenni arany, de beszélni brilliant.

Csodálatos, különös ember levén, mint mindenben, úgy ebben is eltér a mindennapi mamelukok typusától. Mig az országgyűlési mamelukok előtt örökké ott lebeg a fömufti kérdése, hogy: „kell-e?” s arra mindig, minden rosznál készen van az „igen!” — azonképen a mi mamelukunknak már nevében benne van a kérdés: „Kell-e?” arra azonban a válasz elég csodás módon megfordítva, hogy: „nem...”

Obscurus fő, aggodalmas kedély, tépelődő, epés, rideg vérmérséklet. Jó ész, éles ítélő képesség s sok tanulmány, tapasztalat, ismeret. — Jobb sorsra érdemes, különöb szerepre hivatott alakja egy veszett iránylatnak.

Korunknak vannak ily sajátos alakjai. Ott fűn a nagy politikában és itt lenn a mindennapi élet kicsinyes mozgalmában egyaránt. Tisza Kálmánról ma se tudja senki: miért lett ő gonoszabb politikus bármely elődjénél? Vagyona, rangja, születési összeköttetése nem hiányzott s magánjellemehez sem férhet házassági gáncs: miniszterkedése utján vagyonhoz nem jutott. E mameluknak is megvan a szinte skeptikus igénytelen sége, puritán igazságszeretete és erélye felől pedig egész buzditó diaphymusokat mondanak legelkeseredettebb ellenfelei. — Miért hát, hogy mégis oly mameluk?...

Erre a kérdésre majd adunk mi alapos választ a jövőre. — Azért a „többiek” ne tartsanak tőle, részükre is ki fog jutni a hely.

(Folytatjuk).

HIREK.

— **Lapunk e száma több ezer példányban az egész országban szétküldetett.**

— **Jellemző adalék.** A Kaposvárot uralkodó hangulat illusztrálásához szolgál, hogy lapunk multkori számát úgy szétkapkodták, miként daczára annak, hogy a szokottnál 200 példánynyal többet nyomattunk, már csütörtökön délre egyetlenegy példány se volt kapható. Csupán a vidékről 84-en rendelték meg külön az említett számot.

— **A papiros,** melyen lapunk jövőre kiállítandó lesz, nem érkezett meg a gyárból. Így is nagyobb alakban, de csak kiegészítőül ily papírra voltunk kénytelenek kiadni e számot.

— **Kund Béla,** a fajsi uraság, néhány nap előtt tért vissza Indiából, hol tigrisekre és egyéb fenevadakra vadászott. Mondják, hozott hazá magáva néhányat. — Az országnak kétségkívül nagy kulturális haszna van e jelentőségű tényből.

— **Edelshaim Gyulai báró** magyarországi főhadparancsnok pár generális kíséretében megfordult Kaposvárott.

— **Balaton-Füreden,** mint lapunknak írják, vigan foly már az élet. A vendégek száma közel hatszázra rug. „Fogy a savó.” Gerőfi szintársulata tán tegnap érkezett oda.

— **Siófok** róli értesítenek, hogy ott a fürdővendégek napról-napra szaporodnak s kedélyes szórakozás közt töltik a napokat. Pompás kis táncvigalmak gyakorta kerekednek.

— **Katonai bölcsesség.** Rövid ideje mult, hogy a fő-fő katonai kommandó a bakancs helyett csizmát hozott be a hadseregébe. Most egy tanácskozó bizottság ismét a mellett van, hogy jobb volt a régi, s valószínűleg mihamarabb eltörlik a csizma uralmát.

— **Dienstl.** A „Gazetta Narovodna” „Barbarizmus” czim alatt Dobsonil galicziai városkából, Przymysl mellett, a következő jelentést közli: „A Dobromilban állomásozó dragonyos századból egy lovas revolverrel mellbe lötte magát. A dragonyos egy zsidóház előszobájában követte el az öngyilkosságot, s mint-hogy nem halt meg azonnal, papot hívtak hozzá, s ennek az összegyűlték jelenlétében meggyónt. A kétségbeesett lépésre hadnagyának embertelen bánásmódja vitte. Midőn a pap a dragonyosra utolsó áldását adta, eltávozott az illető hadnagy, kit Dienstl-nek

hivnak, sietve érkeznek a helyszínére s a haladókló dragonyosra ráírvallva kérdezte tőle, hogy miért lett öngyilkossá. A hörgő katona a kimerültség következtében nem tudott válaszolni, mire Dienstl hadnagy számos tanu jelenlétében tő b e s z ö r d ü h ö s e n a r e z u l ü t ö t t e.” A Gazeta N. a katonai hatóságtól a vizsgálat azonnal való megindítását követeli.

— **Ritka a canismater.** Bagadon F. J. birtokos „Peták” nevű kutyája tizenötöt hozott a világra. No ha már az a kutya megbánja, mely kilenczet kölykezik, akkor Peták asszonyságnak épen kétségbe kell esnie.

— **Puska és reverenda.** A budai káplán, Hoffmann, úgy látszik, nem csak a bibliát forgatja. Nemrég kért és kapott szabadalmat a kormánytól, egy általa feltalált új szerkezetű puska készítésére.

— **A z ü s t ö k ö s,** mely most látható, csillagászok nyilatkozata szerint eddig csak a déli égrészen mutatkozott. Most egész ellenkező irányban létezik.

— **A v a s m e g y e i** régészeti-egylet e hó 3-án nagy érdeklődés mellett csinos részvét között tartotta meg közgyűlését.

— **Egy új könyv hazánkról is.** Beküldetett hozzánk Párisból a következő munka: „Edouard Marbeau Un nouveau royaume” (Romanie). — Egy új királyság (Románia) Marbó Edétől. A sok tárgyismerettel írott munka abból az alkalomból, hogy a román fejedelemségből királyság lett, ez országot minden oldaláról ismerteti. Függetlenül egy részlet van csatolva az erdélyi románok magatartásáról, itt azonban a szerző elvetette a fejszét, mert neki arról is tudomása van, hogy Irányi Dániel, Simonyi Ernő és Mocsári Lajos a román passzivistákkal konferálgatott volna a román autonomia érdekében. Erről csak Párisban tudnak, itt Magyarországon nem.

— **Nyári mulatság.** Karádon sikerült júnialist rendezett az ottani ifjuság. — Számos szép hölgy volt jelen a sikerült mulatságon. Levelezőnk többek között Fekete Lajosné urnő, Frank Sarané, Kardos Mórné urnők, továbbá Weig Póli, Fehér nővérek, Csik Ilona, Steinbock Irma és Emma, Kohn Malvina, Laszner Ilka, Klein Henrietta, Stärk Josefina, Ungar Berta és Hochstädter Clementin kisasszonyok neveit sorolja föl. Irigyléreméltó ifju volt, ki e körben ott volt. Tartott a táncz magyarosan — reggelig.

— **A kaposvári tanügyről,** a befejezett vizsgálatok alkalmából jövőre hosszabb közleményt fogunk adni.

— **Kaposvárott** mintegy hét óta napirenden, illetőleg, hogy éjjeli programon vannak a betörések. A rendőrség máris sok esavargót elfogott s ez kissé tán segíteni fog e chronikus rosz bajon.

NYILVÁNOS PANASZOK.

I.

T. szerkesztő ur!

Mai napon délután a következő eset történt:

A „Szarvas” hoz czimzett vendéglő udvarán két fiatal emher, G—r G—r és Gy—cs S—f mulatott. Kissé jökedvben kortesnótát daloltak. Németh polgármestert éltették s Zichy Ödön felül nem nagyon hizelgő véleménynyel nyilatkoztak.

Az épen jelen volt kapitányi helyettes Póór Sándor vár. tanácsnok erre figyelmeztette az ifjakat, hogy viseljék magukat illedelmesen. Mire azok egyike: „Az ur a hivatalban kapitány, itt csakugy egyszerű vendég, mint mi vagyunk” szavakkal felelt és kért még egy italt s rágyújtottak a nótára tovább.

Rövid idő mulva azonban a rendőrőrmester jelent meg a helyszínén két drabant és négy katona segélyével szuronyok között fényes nappal bekisérte erőszakosan az ifjakat, — mi igen nagy megütközést keltett.

Kaposvár, jul. 4. —y.

II.

T. szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy elterjedt b. lapja utján ez igen igen jelentőséges körülményre hívjam fel a közvélemény figyelmét.

Kaposvárott a zsidók bizonyos testületi együtt működést határoztak el a keresztényekkel szemben; a napokban pár zsidó-asszony is, névszerint W—né és H—rné minden külső ok nélkül igen rosz, gyalázó kifejezésekkel illetve egy helybeli köztisztletben álló polgár leányával szemben utcai botrányul az összes keresztényeket. Arról is tudomásom van, hogy a zsidók elhatározták, miként a két baloldalra szavazott zsidó polgártól semmit sem vesznek és részükre tudva semmit el nem adnak stb.

Nem volna-e idején e polgártársainkhoz pár komoly szavat intézni abban az értelemben, hogy hátrább az agarakkal...

Kaposvár, jul. 6.

M. P.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az aratás.** Megyénkbeli és környékéből az aratási kilátások felől következő adatok fekszenek előttünk. Tabi járás: Buza, rozs, árpa és zab középtermés, szőlőknek a gyakori zápor eső ártott sokat. N. atádi járás: Buza jó, rozs és repeze közép, árpa és zab általában rosz termést mutat, széna jól adott, tengeri nagyon gyöngye, gyümölcs kevés, szőlő sok mutatkozik. Szigetvári járás: Buza és rozs jól áll, repeze középtermés, a korai tavaszjak jók, a későiek igen roszak, széna és takarmány jó közepes. Lengyeltóti járás: Buzát a rozsda viselte meg, rozs jó, árpa, zab és búkköny ritka, tengeri jó, széna és takarmány meglehetősen. — **Tolnában** általában a rozsda tett sok kárt, **Banorán** egészben véve szép kilátások vannak; **Vas megyében** és **Zalában** az üszög pusztított érzékenyen. Átlag véve az aratási eredmény jó közepesnek várható.

— **Heti piac.** Az új termés küszöbön léte folytán a gabnaforgalom csaknem teljesen szünetel. Mindenki az új gabonát várja. A kereskedők a külföldi piacok alakulását figyelik, gazdáink ki is fogytak a készletből, de az új termésig most már nem is igyekeznek tudadni netán meglevő áruikon. Általános csönd van a piacon. —

Piaci heti-árak Kaposvárott.

— Jul. 5. —

(Hivatalosak.) Buza 10.80. Rozs 9.80. Arpa —. Zab 7.—. Kukoricza 6.—. Hajdina 7.— métermázsánként.

— **Budapesten** ugyane napon az árak ekként álltak: Buza becsi 10.—32 becskerekű —, bácskai —, bajai —. Rozs 8—75 Arpa 6.—13 Zab 5.—83 Sertvés: — mozgyi nehéz faj —, —, könnyebb faj —. —. —. A marhavásáron két: bika —. —. frt, ökör —. —. frt, vágótehén párja —. —. frt, fejős tehén darabja —. —. frt, borju dbja —. —. frt.

IPAR, MUNKA, VÁLLALKOZÁS.

— **Helybeli ipar.** Gaál Dénes batéi tekintélyes birtokos urtól érdekes sorokat olvasunk. Mult napokban többedmagával három új vasaske próbán jelent meg Fonón. Az illető ekét **Ivanich Antal** fonói gépész készítette s szabadalmat is kért reá a kormánytól. Gaál Dénes ur indokoltan melegen föl hívja e találmányra a gazdák figyelmét, mert az eke jó, olcsó és diszére válik az itteni iparnak, ő maga is azonnal megrendelt belőle négy darabot. Fülhívás nélkül is szívesen hozzájárulunk az ajánláshoz.

— **A munkáskézben** ide s tova nagy hiány lesz. A földmivelés napi munkásainak jó nap-számjai most kezdődnek. Az aratás néhány nappal később esik ugyan a szokottnál, de az azt előző munka szerte folyik az egész megyében. — Annál pangóbb most mindenütt az ipar, hol kezdetét vette a holt idején.

— **Bauer Ferencz** kaposvári téglagyáros új vállalata szép virágzásnak indult. Városunk büszkesége lehet. Nem kell többé félni, hogy nem lesz jó, olcsó és elég mennyiségben téglá. Ott van az a 19 öl hosszú, füstöt okádó kémény, ott a körkemence kifogyhatlan csarnok-sorozata, a melyek egyikében sem szűn meg egy percig sem a munka. — Naponta 8—10 ezer első osztályu téglá jön ki azokból, — mikor az első osztályban rakják a félig száraz téglát, a szomszédban már szedik ki a kész finom építő anyagot, a másik osztályban hül, amodább ég mint a pokol... szóval se hossza, se vége a munkának, a megérdemelt szorgalom és vállalkozás gyümölcsének. — **Bauer Ferencz** már több év óta foglalkozik Kaposvárott a tégláégetési üzlettel. Persze, hogy ő is csak rakta, meg pusztította a kemenczét, mint a többi. De hát mire mehet így az ember? — Csak gondolkozott, meg tervezett, meg utazott, számított, hogy a fa öle 10—12 forint, a köszén meg olcsóbb... aztán egyszer csak hozott magával egy pár embert, úgy fogta őket utjártában és elkezdett építeni egy bolond hosszú kéményt, meg egy körben futó csarnokot, száz, meg száz lyukkal ellátva. Azután csak épített, épített, az emberek egyrésze nevetett, a másik szánakozott... Bauer pedig bizott a sorsban, szorgalmában és a becsületes szándék sikerében. És nem is

csalódott. Most ott van a kaposvári körkemenecze, egy valódi téglagyár mintája, a bátor, de nem szédülő vállalkozási szellem — anyagi bizonyítéka s mint egy örökmozgó gépezet gyakorlatilag bizonyítja be, hogy az ipar, a munka s szorgalom mit eredményezhet. A téglakemenecze a székesfehérvári és budapesti körkemeneczek mintájára készült, de több javítás alkalmazása mellett; a tervek is Székesfehérvárott készültek, de kivitelük nagyrészt a vállalkozó saját felügyeletével történt. Az építkezés költségei 15—20 ezer forintba mennek, és tény, hogy a kemenecze ritkítja párját messze vidéken. — Ohajtunk legjobb sikert a derék vállalkozónak. — c.

Uzsora államadosságok.

(W.) Elretentő képül szolgál nálunk összeállítás az azon veszteségeknél, amelyek folytán a mi állami kölcsöneink többé kerültek, mint más államokéi. Ha a magyar állam által fölvett kölcsönök feltételeit ugyancsak más államok által ugyanazon időben fölvett kölcsönök feltételeivel összehasonlítjuk, kijön a következő eredmény:

A magyarvasúti kölcsön, mely a piacra hozott, pontos számítás szerint 8.07%-ba került, ellenben az ugyanazon időben Franciaország által fölvett kölcsön csak 4 1/8%-ba. E szerint Magyarország vesztesége a francia kölcsönhöz viszonyítva 39 1/2 millió forint.

A gömri záloglevelek, a 30 millió kölcsön és az 54 millió adósság 8 3/4%-ba került. Franciaország ugyanazon időben háborubeli roppant leveretése dacára 6% al helyezte el 5 milliárd kölcsönét, sőt Oroszország, mely ugyanakkor szintén pénzpiacra fordult, 5.86%-os pénzt kapott. Magyarország tehát tényleg 7 1/10-ed, illetőleg 9 3/10-ed millió forinttal kapott kevesebbet.

Legkiáltóbb azonban a nagy 153 millió forintos kölcsön eredménye. Ez pontos számítás szerint 10.89%-ba került, míg Oroszország ugyanakkor fölvett kölcsöne csak 5.37%-ba jött az államnak. Ha tehát összefoglaljuk azon veszteségeket, melyeket hazánk az említett kölcsönöknél szenvedett és ha az összehasonlítást csak Oroszországra fogadjuk is el, mely pedig szinte nem a legjobb hitelnek örvendez és szinte vannak kényszerrel fölruházott papírjegyei, még ezen rossz hiteli országgal szemben is azt találjuk, hogy Magyarország csupán az említett kölcsönöknél, melyek összesen 328 millió forintot képviselnek, 83 1/10-ed milliót, az az egész adósságának majdnem negyedrészt szenvedte kárul rossz hitele következtében.

És ha kérdezzük: miért van ez így? Holott ugyanazon urakkal, bankokkal, pénzintézetekkel és társulatokkal kötjük meg kölcsöneinket mint más országok, a válasz: mert folyton és szakadatlanul igénybe vesszük a pénzpiacot, nincs tehát bennünk bizalmuk, s azt hiszik, hogy soká már úgy sem állhatjuk ki a roppant kiadásokat, mert esztelen gazdálkodásunkon nem változtathatunk, mert hazánknak független, önálló rendelkezési joga nincsen.

SZÓRAKOZÁS.

Alkalmi dal.

Lehet a számár a juhász szeme fénye,
Lehet a kutyának hűség az erénye,
Számár viszi nyögve gazdája motyóját,
Körül csatinázza eb ostorozóját,
Számárnak eszébe sem jut, mi teher visz,
Ebnek kutyagondja mily hunczutot őriz.
Számár-e a nemzet, vagy tán eb az ember,
Hogy eb- és számárnál másképp tenni nem mer?
Mért nem lett a nemzet gazdája magának,
A nép csak a népet ismervén urának!

ERDÉLY JÁNOS.

Hova nézzen a házunk?

Átalánosán el van terjedve a nézet, hogy a házak délfelé eső falai nyári időben is legerősebben fölmelegsznek és hogy ennél fogva délfelé eső lakások a legmelegebbek.

Vogt Adolfnak Bernben tett megfigyelései ezt a nézetet megczáfolják. Vogt molasse-homokkőből készített magának három vastag négyzetes táblát; ezeket függőleges irányban állította egymás mellé, úgy, hogy az egyik kelet, a második dél, a harmadik pedig nyugat felé nézett.

Mindenik lemez belső oldalához vízzel töltött lapos plébedényt illesztett, melyben egy hőmérőt helyezett el. Rosz melegvezetők vették körül ezeket a vizedényeket úgy, hogy a hőmérők csak a kőfalat át nyerhettek meleget. A három kőlap képezte térben fölállított hőmérő mérte a léghőmérsékletet és egy másik készülék a nap hősugárzását.

Hogy ha a három kőlapon egy nap folytán átment meleget összegezzük, azt találjuk, hogy a keleti és nyugati falon több meleg ment át, mint a déli, dacára annak, hogy ez utóbbi kétszer annyi ideig volt kitéve a sugaraknak.

Ezt a feltűnőnek látszó tényt a napsugaraknak iránya, mely nyáron a délfelé néző függőleges falat csak kis szög alatt érinti, magyarázza meg.

Egy sír titka.

— Beszély. —

Irta: Naszály Zsolt.

I.

Felső-Tiszamentén játszik a történet. Alig néhány óra járásnyira vagyunk olyan helytől, hol hat hónappal később két nagy hadsereg tartotta meg isten ítéletét. . .

Csodás, kies vidék volt az. És olyan szép ma is!

Ha tavaszkor kegyeivel halmozza el a kikelet istennője s nyárfák rezgő levelei nyulnak föl a légtérbe, míg amott szomorú füzek hajlítják le fejeiket, a zöldelő pázsit fölé borulva, hát a földes uraság izléses kastélya az ő erkélyeivel és kupoláival s kareus aranyozott rácsaival és az azok mögött zöldelő díszkerttel ugy emelkedik ki a lapályból, mint egy kis paradicsom. De ősz volt most, a levelek hullottak a fákról.

Mély csöndbe borult az erdő, mely, ha a vihar jött és vad erőszakkal megrohanta fáit koronáit, fölajdult és hajlongott ide-oda fájdalomában, sirva és fejnögve, sohajtva és zokogva keservesen, mintha emberi kebelből törtek volna elő kétségbeesésének irtóztató hangjai. . .

Emberi nyelv az érzelem viharát úgy nem is adja vissza, mint a hogy azt a természet kifejezi, ha valami fáj neki.

Pedig akkor olyan nagy oka volt a fájdalomra, a szenvedésre. . .

Valami csodálatos villamosság uszott a levegőben.

Nem tudta azt senki, hogy mi a neve? Nem tudta azt senki, hogy mi lesz belőle.

Főnn a kastély tornyainak tuczatnyi érczakasai körül nyugtalan varjaknak serege köválygott, mint aggodalomtól fölzaklatott lelkiismeret. . . s ha olykor egy napsugár mintegy lopva átvillámolt a fellegek kárpitján és megragyogtatta az épületek piros födelét, úgy tettszett az, mintha élő testen egy borzasztó véres szalag ömlött volna végig.

Vér, vér és mindenütt vér árnya volt irva a levegőben. Azt látta az epedő nő szem, az rémlett a kialudt, az káprázott az elaggott szem előtt, s annak előzét hordta tünde vállán a lát-hatatlant aether is: isten tudja honnan és az tudná: meddig. . .

Egy napon, szép ábrándos estalkonyatban előkelő vadászcsapat lovagolt az erdőből a szép kastély parkja felé. Lassu, fáradt ütemben haladtak. Nyilván hallali után volt. Erőtlen s modern lovas alakokból állott a csoport, a kik mindnyájan kifogástalanul ültek a prüszkölő paripákon. Lábaikat, mint nyugalomba menőben szokás, egész íkráig a kengyelvasba dugták s lovagostoraikat hanyagul a csuklóhoz esatolva, élvezték a pihenés ez első fokozatát.

A lovagok ifju, üde arca ki volt pirosulva s szemekben a kedély csillámó tüze tükröződött vissza.

Egy, a ki a többiek sorában ment, a ki a társaságnak rögtön észrevehető központját képezte, mindannyiok között kivált halavány arcával. Egy fiatal nő volt, szép, hollófürtű bájós alak. Pompás természetű bársony ruha simult s a ruha szabása csodásan remek alakot tüntetett a szem elé, a fő pedig egy ancien-sax-korbelti angyal, melyen még a széles karimájú kalap is ott díszlett, míg a hullámzó lovagruha alól sarkantyus piczi láb kandikált elő, mikor a paripa játszva és toporzékolva egyet-egyelt ugrott, könnyű terhe alatt büszke rátartással, mintha tudná, hogy őt most irigyelik. . .

„Lassan, Bolygó!” — suttogá ilyenkor negéyesen az urnő, — s megveregette a paripa izmos nyakát és kesztyűs ujjával a hosszú, finom sörény közt játszadozott.

— Nemde, grófnő! — vette át ekkor a szót az egyik lovas, ki az urnő jobb oldalán haladt s Zobelitz egyik elbeszéléséből vette ábrándos szavait; — nemde igazam van — ugomond — mikor azt állítom, hogy egy ilyen kitűnően illatos őszi est, a minő a mai is, rendkívül mély életbölcséséget rejt magában? Valóban, grófnő, az ilyen hallgatag méla órákban a természet mintegy meghív a bölcselkedésre s magabaszállásra készíti az embert. — Persze Rudolf barátom, ő anyagiags egykedvűségében azt hiszi, hogy egy páte à la moscovitz, egy

palaezk Roederer, no egy kis tokaji és hozzá egy szép nő, ez azután megadja az élet legteljesebb élvezetét s többre nem is vágyik.

Szerk. üzenetek.

I. Pécsi munkás-beteg stb. segélyező egyesület. Kérelmük méltányos. De tán legigazságosabb lesz, ha 1 frtot méltóztatnak beküldeni s a lap októberig menni fog. Üdvözlét!

Kis-harsányi olvasó-kör. A múlt szám odaérkezett? . . .

Tanító ur (Bih.) Várjuk az ígértet.

Lapunk összes barátait kérjük, hogy az aratási eredményekről és kilitásokról minket röviden értesítsék, szíveskedjenek.

W-r. hlyb. Elkésett.

Laptulajdonos: SZALAY IMRE.

Szerkeszti és kiadja:

KRÁTKY JÁNOS.

NYILT-TÉR.

Kis hirdető.

A ki szolgáltatot keres vagy helyet ad, alkalmazást akar, vagy valamit venni vagy eladni kíván, avagy áruba bocsátandó bármilyen munkával rendelkezik, — e rovat utján pár krájkárért sikeresen csejűt elérheti.

1. Órák, férfi és női ékszerrel s pompás fali órák kedvező részleffizetése mellett, olcsón eladatnak.

2. Egy kijátszott hegedű megvételre kerestetik.

3. Szobaleány azonnal helyet kap a közel vidéken.

4. Pécssett egy ház szabadkézből eladó.

5. Kézi sajtó-gép eladatik.

6. Egy varróleány, ki a legfinomabb kézi munkákban is jártas, helyet keres.

7. Egy frakk. teljesen jó állapotban, eladó.

Mindezekre nézve bővebb fölvilágosítás kapható díjtalanul a lap kiadó-hivatalában naponként déli 11 és 1 óra között.

Az üzleti hirdetések fontosságáról.

A hirdetések s azok felfogási módja hatalmas szerepet játszik napjainkban. Üzleti életünk természetesen következménye ez.

A hirdetés a legalkalmasabb eszköz, vállalatok, helyi viszonyok és változások, ajánlatok sat. ismertetésére. Az üzletemberek nevéket a bolt fölé szokták írni, hogy feltűnést keltsenek, vásárlókat vonzzanak, üzletüket ismertessék, hanem ez által csak a járókelők előtt lesznek ismeretessék, s az oly czég, melyet csak kevesen ismernek, nem sokat ér. Napjaink üzleti czége a hirdetés ez eszközi, hogy az üzlet czége folytonosan a világ szeme előtt lebegjen.

Minden üzletben arany betákkal kellene fölírni, hogy „folytonos” hirdetés minden üzlet lelke.”

Minden czikk, legyen az bár a legfőbb művészet, vagy kis gyáros, iparos, vagy földműves sat. terméke, jólétre képes emelni termelőjét, ha az elárúsítást helyes és erőlyes módon eszközözi.

Girard Stephan amerikai milliomos mondani szokta: „Kitartó szabadelvű hirdetőt a legjobb eszköznek tartom üzleti sikerre és jólétre való emelkedésre. Ezért volt mindig üzleti szabályom, hogy még ugyanevezett rossz időkben is folyton hirdesek, mert hosszas tapasztalatból tanultam, hogy a hirdetésre adott pénz mindig gazdag kamatot hajtott. Az által, hogy üzletemet folytonosan a közönség szeme előtt lebegtettem, sok oly vásárt csináltam, mely különben reám nézve elveszett volna.”

„Mig alszol, eszel, vagy vásárlóiddal vagy elfoglalva, az alatt hirdetésedet százak és ezrek olvassák, a kik soha sem láttak, üzletedről mit sem tudnak, s tán sohasem jutnának létezésed tudomására, ha nem állana hirdetésed a nyomtatott hírlapban.” Ezt olyan ember mondta, a ki semmiből milliókat szerzett.

Sokan a kiadásban ütköznek meg, azt hiszik, hogy üzletük nem bírja meg a hirdetés költségeit; hogy tehát a hirdetőhöz abbéli aggodalmait elenyésztebbessük, kiadó-hivatalunk elhatározta többszöri hirdetések-nél rendkívül jutányos árakat léptetni életbe.

A kiadó-hivatal.